

Camino Portugese

(23.8 – 6.9 2013)

Portugalskou cestu jsme si vybrali hlavně ze dvou důvodů, doufali jsme v menší nával poutníků a také jsme byli časově omezení 14 dny, takže cesta dlouhá 250km začínající v Portu byla pro nás nejschůdnější variantou.

Na internetu jsme si našli plánek celé cesty rozdělený na 10 etap. Možností značené stezky byly dvě, později jsme zjistili, že je i třetí. Jedna vede pobřežím Portugalska a u hranic se stáčí do vnitrozemí a dvě vedou celé vnitrozemím, všechny se pak sbíhají u portugalsko-španělských hranic ve městě Valence. Původně jsme zamýšleli jít kolem pobřeží, ale dočetli jsme se, že tam fouká silný vítr, a že to není vůbec příjemné, proto jsme zvolili vnitrozemní trasu. Koupili jsme si letenky z polských Katowic s přestupem ve Frankfurtu – Hahnu do Porta a zpáteční ze Santiaga přes Barcelonu do Katowic.

Co se týče zavazadel, snažili jsme se vlézt do co nejmenších kil, ale nakonec jsme vycházeli na Camino každý s 10 kilovou náloží na zádech + voda. Zpětně můžu konstatovat, že bylo možné to osekát ještě více, ale po bitvě je každý generál...

Na cestu jsme vyrazili 23. 8. v pátek a vlastně celý den jsme strávili posedáváním buď na letištích nebo v letadlech. Bylo kolem 21h když jsme se ocitli před letištěm v Portu.

Posunuli jsme si čas na hodinkách o hodinu dopředu a vyrazili k místnímu metru, které stojí hned před letištěm, je to spíše taková naše tramvaj než metro. Jízdenka stála 2€, je dobíjecí takže další cesta stála o pár centů méně. Ubytování jsme si našli někde v centru, protože jsme měli v plánu jeden den aklimatizace v Portu a spojit tak duchovní cestu s troškou kulturního poznávání.

24. 8. sobota – Ráno nás probudil neuvěřitelný randál racků, nebylo se čemu divit, řeka D'ouro nebyla daleko. Hned z rána jsme navštívili katedrálu a vyzvedli si naše credenciály s naším prvním razítkem, po mši jsme se vydali na prozkoumávání místních uliček, zákoutí a v neposlední řadě místních dobrot... Byli jsme velice mile překvapeni místními příznivými cenami. Velice záhy jsme zjistili, že se dá najíst za 2€, že káva stojí 0,50€ a skvělé portugalské zákusky za 0,80€. Porto je moc milé městečko, stará část není moc velká a veškerý ruch se odehrává na nábřeží. Taky je to i turisticky nejzajímavější část. Na druhém břehu řeky se nachází dlouhé budovy – místní sklípky s hektolitry portského vína. Taky jsme neodolali a k večeru jsme tuto část města navštívili, k našemu opětovnému překvapení prohlídka sklípku s 3 ochutnávkami vína vyšla na 3€. Pro labužníky bych ještě chtěla dodat, že místní zákusky jsou sice dost sladké ale opravdu dobré hlavně Pastéis de nata a taky croissanty jsou úplně něco jiného, než známe z Čech nebo i Francie. Z ryb je v Portu

nejoblíbenější ryba Bacalau, jedná se o sušenou silně nasolenou tresku, která se před další přípravou naloží do vody. Den jsme si parádně užili, večer jsme udělali ještě pár fotek a namířili si to do hotelu vyspat se na náš první poutní den.

25. 8. neděle – 1. etapa PORTO – SAN PEDRO DE RATES

První etapu jsme začínali ve Vilar de Pineiro, nechtělo se nám proplétat se Portem, proto jsme zvolili, asi jako většina cestujících, metro, kterým jsme se svezli až na zastávku Vilar de Pineiro. V 9:15 jsme ze zastávky vyrazili vstříc prvním kilometrům. Na zastávce byla mapa okolních ulic, pomohlo nám to se zorientovat. Asi po kilometru jsme narazili na první žlutou šipku ve vesničce Mirante a pak už jsme je celou cestu následovali. V 11:00 jsme si udělali zastávku na kafičko, které jsme si dali v místním malém baru, k našemu úžasu dvě espresa a voda stály 1,80€. Byla neděle a po cestě jsme chtěli zajít někam na mši, kostelíku jsme po cestě potkali hodně, ale nebyli jsme se schopni trefit na mši, pak jsme došli k jednomu kostelu, kde stáli lidi, zaradovali jsme se, že jsme se konečně střefili, ale záhy jsme zjistili, že se tam koná pohřeb, tak jsme zase odešli s prázdnou... Cesta se většinu času ubírala přes vesničky a po tvrdém povrchu (asfalt, dlažební kostky). Místy se šlo vinicemi a kukuřičnými poli. Po cestě jsme potkali jediného poutníka (Němku), šla v opačném směru, asi trochu bloudila, protože večer jsme se potkali na albergu. V malém městečku San Pedro de Rates jsme byli kolem 15:00h. Nachází se tam krásný románský kostelíček a hned vedle malá hospoda s menu del peregrino, ale nebylo to takové to typické menu peregrino s dvěma chody, kdy je toho tolik, že jedna porce bohatě stačí pro dva, nicméně i tak jsme se dobře najedli. Na albergu jsme byli jako druzí, je to hezký milý alberg v příjemném prostředí. Dostali jsme razítko a částka za nocleh byla 5€. Do večera se alberg dost naplnil. Na albergu byly různé mapky a seznam všech následujících albergu po cestě, což bylo velmi příjemné.

26. 8. pondělí – 2. etapa SAN PEDRO DE RATES – TAMIL

Noc byla poněkud hlučná, vůbec jsem se nevyspala, rychle jsem pochopila, co to znamená nevzít si špunty do uší, říkala jsem si, že až uvidím první lékárnu, hned to napravím. Španělé měli budík v 5h ráno a vůbec je netlačilo, že v tom pokoji nejsou sami. Budík měli 2x, kdyby náhodou poprvé nezbudili všechny, pak pořád dokola pet láhev, sáčky, neskutečně šustící spacák, a zase ta láhev, nějaká ta debata a kromě, celou noc chrápajícího němce, byli všichni vzhůru. Už jsem neusnula. Vstávali jsme v 6h ráno, to už byl dostatečný hluk v celém albergu. Dali jsme snídani z vloček a v 7:00 vyrazili na cestu. Šlo se dobře, byl příjemný chládek, cesta vedla polem až do Pedra Furada. Tam jsme se zastavili na kafe, už tam byl před námi ten Španělský pár, postupně nás docházeli další. 2x káva + voda 1,5L + buchta = 4 eur. Do Barcelos, většího městečka, kde také byl alberg, jsme dorazili v 11:00h. Ze San Pedra do Barcelos to bylo nějakých 15km. Cesta byla už celou dobu po tvrdém povrchu. Vyfotili jsme se tam u místních starých ruin, dostali jsme razítko a šli se poohlédnout po nějakém tom obědě. Dva saláty přímo na náměstí nás vyšly na 7 eur. Ještě jsem neodolala nevlézt do

místní cukrárny, kde jsme si dali opětovně výborný Pastéis de Nata a zase jsme vyrazili na cestu. Na konci městečka jsme natrefili na supermarket, nakoupili jsme si něco na večer (naprosto skvělý kozí sýr, grahamky, vodu, papayu, citron, klobásku =7 eur)... Dále se cesta táhla pořád mezi domy. Asi 4 km před Tamilem byl nenápadný market, ale jelikož jsme dostali chuť na víno, koupili jsme tam bílé portské víno a 1kg ovoce za 5 eur. To byl opravdu nejlevnější obchod, na který jsme natrefili, doporučujeme. Pak nás čekalo tři km stoupání na slunci, to bylo dost nepříjemné. Dorazili jsme do albergu, kde už před námi byly tři páry. Byl to moc pěkný nový alberg, ubytovali jsme se v pokoji pro 6 osob, ale byli jsme tam sami jen s brazilským párem, s kterým jsme se pak vídali celý zbytek cesty. Odpoledne jsme si protáhli tělo, jakož i den před tím, protože jsme měli pěkně obolené záda, docela dost to pomohlo. Na večeri jsme si dali víno, kozí sýr, klobásu a pečivo byla to skvělá večere. Jelikož bylo pondělí a jediná restaurace co byla poblíž, měla zavřeno, ostatní neměli co jíst proto jím kluk na recepci objednal pizzu. Později přijelo i auto s pečivem, koupili jsme si buchtu na snídani za 0,80 eur. Noc byla klidná, spánek po víně vydatný.

27. 8. úterý - 3. Etapa TAMIL – PONTE DE LIMA

Ráno jsme vyrazili až v 8:30h asi jako poslední, nebylo kam spěchat, alberg v Limě otevírá až v 17:00 a před námi bylo 25km. Nevím, kam všichni vypadli tak brzy, asi ze zvyku... Cesta vedla chvíli vesnicí a pak poměrně dlouho mezi poli, cestu lemovaly kukuřice, víno, jabloně. Jablka už byla zralá, měla výbornou osvěžující chuť. Docela rychle jsme dohnali dvojici Italů i Němců, se kterými jsme se celou cestu míjeli. Byla to zatím nejhezčí část cesty. 15:00 sedíme v Limě na kafičku a muffinu. Čekáme, až se otevře alberg, je hned za starým mostem a má růžovou omítku. Město Lima je malé malebné městečko s pěknými uličkami a kavárničkami. U albergu jsme byli předčasně, hned vedle byla hospůdka s menu del pelegrino, dali jsme si ho 2x dohromady 15 eur. Postupně se všichni scházeli. Alberg byl moc hezký, nebyly tam palandy ale normální postele, což bylo velice příjemné, nicméně bylo v jednom pokoji 18 lůžek. Za nocleh jsme zaplatili 5 eur na osobu, jak tomu bylo v Portugalsku všude. Po ubytování jsme ještě vyrazili do města s foťákem. Na večer jsme si ještě koupili víno, spalo se dobře...

28. 8. středa – 4. Etapa PONTE DE LIMA – VALENCE

Ráno zase brazilský pár vstával 4:45 a pomalu se sbírali všichni a jako vždy nás vzbudili svým tolerantním chováním. My vstali v 7:00 asi jako poslední, v dohledu byly jen dva německé páry. Posnídali jsme to co každý den (ovesnou kaši) a v 8:10 vyrazili na cestu. Šlo se krásně, i když do kopce, ale moc příjemné po velkých kamenech a v chládku eukalyptového lesa. Vylezli jsme nahoru, udělali pár fotek a už pomaleji sestupovali dolů. Do Rubiaes, což měl být konec naší etapy, jsme dorazili už v 13:00h a alberg otvíral až v 15:00. Byla to taková vesnice, kde nebylo co dělat, tak jsme se rozhodli jít dál, bohužel další alberg psalo, že je až ve Valence, což znamenalo údajně dalších 19km. Chvíli jsme zvažovali, jestli zůstat nebo jít dále. Nikde kolem sebe jsme neviděli naše spolubydlící, tak jsme usoudili, že asi všichni šli dále, proto přeci vstávali tak brzy. Tento náš úsudek byl však mylný, jak se

ukázalo večer. Vyrázili jsme. Cesta už nebyla tak hezká, byla dost vyčerpávající, dokonce jsme šli kouskem shořelého lesa, kde to ještě doutnalo a místy dokonce hořelo, byl tam docela nepříjemný dým. Dostali jsme strach, abychom se nepřiotrávili a vylezli jsme raději na silnici, která vedla o pár metru výše. Silnice byla vyčerpávající, byl tam velký provoz do toho dost připékalo slunce a ještě jsme vyšli mimo značenou trasu. Po silnici jsme šli dobré 4km než jsme zase natrefili na žlutou šipku. Po celou cestu byly sem tam nějaké bary, kde bylo možné si dokoupit vodu, jinak voda kolem cest nebyla nikde pitná. Na tomto úseku o bary nebylo nouze. Jedli jsme až 4km před cílem v nějaké restauraci, kde měli menu pelegrino. Dali jsme si jedno na půl. Donesli nám velký hrnec rizota s plody moře. Do prasknutí jsme se z toho najedli oba a ještě nám chtěli přinést kávu a zákusek, jenž byl v ceně. To jsme už však odmítli. Zaplatili jsme 10 eur. Do Valence jsme došli 18:30, byla to túra. Mapa ukazovala 38km a náš mobil, který nám každý den měřil počet km a čas ukazoval 34km. No myslíme, že pravda byla někde mezi, každopádně to byla naše nejdelší etapa. Na albergu jsme neviděli nikoho z naší skupiny, tak jsme byli trochu zklamání. Alberg byl na rušném místě, byli tam sami cizí lidé a už nebyl tak příjemný jak ty minulé. Šli jsme do marketu něco málo nakoupit, byl naštěstí kousek, ale tak nás všechno bolelo, že dojít tam dalo taky dost práce. Nakoupili jsme víno, hroznové víno, jablka a vody, cele to stálo 5 eur. Večer jsme z posledního vylezli na místní hradby, které byly hned vedle, a otevřeli si víno. Jak se stmívalo, bylo vidět v okolí víc a víc požárů a docela velkých. Na albergu jsme potkali brazilský pár, což nám udělalo obrovskou radost.

29. 8. čtvrtek - 5. Etapa Valence – Porrino cca 20km

Toto ráno jsme to nezvládli, vstali jsme v 7h ráno, jako téměř pokaždé a na albergu již nikdo nebyl. Vyrázili jsme něco málo po 8h. Přešli jsme přes staré město, zjistili jsme, že je moc hezké a trochu nás zamrzelo, že jsme předchozí večer neměli více síly si ho projít. Ještě jsme si dali poslední kávu a zákusek v Portugalsku, bylo ale už znát, že jsme kousek od Španělska, jak na ceně, tak na chuti zákusku. Ve Španělsku už tak dobré croissanty ani jiné sladké neměli. Přes Eiffelův most jsme přešli do Španělska a zamířili do městečka Tuy. Tuy je krásné malé městečko s gotickou katedrálou zasvěcenou P. Marii Tuyské. Chvíli jsme čekali před katedrálou, než skončí mše, na konec mše by nás ani nepustili. Nicméně se nám dostalo nepříjemného zjištění, že ve Španělsku se čas posunul zase na náš středo-evropský a tudíž čas ukazoval 10:30. Na to že jsme ještě pořádně nevyšli, to byla už pokročilá hodina. Zase se šlo skoro pořád po tvrdém a pociťovali jsme únavu z minulého dne. Zase jsme cestou míjeli staré kamenné mosty a kráčeli jsme po římské cestě. Druhá polovina trasy byla nepříjemná, šlo se hodně dlouho industriální zónou. Od Španělských hranic byly kolem cesty patníky, které ukazovaly vzdálenost do Santiaga. Někde v té industriální zóně mněl být patník se zbývajícím stým km do cíle. Ale nebyl. Vyfotili jsme se až u 99,5 km. U konce industriální zóny jsme si dali pilgrim menu, nějak jsme zapomněli a dali jsme si oba. Zase toho bylo strašně moc a dezert jsme už tlačili z posledního. Zaplatili jsme 18 eur. Došli jsme do albergu v Porrinu a zakotvili jsme. Chtěli jsme původně jít až do Moss, ale kapacita albergu v Moss byla jenom 16 míst. V albergu v Porrinu byl pan na recepci natolik hodný, že do Moss zavolal a

nahlásili mu jen 5 posledních volných míst, což s ohledem na pokročilou denní hodinu a na to, že před námi byla ještě hodina cesty bylo poněkud riskantní... Zůstali jsme, zaplatili jsme 6 eur za každého a šli si najít postel. Alberg už zdaleka nebyl tak hezky a bylo vidět, že jsou tady připravení na masivnější tok poutníku. Byl to patrný rozdíl oproti tomu, co bylo v Portugalsku. Potkali jsme tam 1. český pár, který vycházel už o tři dny dříve. V marketu jsme si koupili meloun, nektarinky na další den výborný kozí sýr a bagetu, papáju, banán a citron, zaplatili jsme 10 eur.

30. 8. pátek – 6. Etapa, Porrino – Arcade cca23km

Jelikož den předem jsme dost bojovali s puchýři, dnešní cestu jsme moc neplánovali, byli jsme o necelou jednu etapu popředu, proto jsme si mohli dovolit zvolnit. Většina lidí z toho albergu šla jenom do Redondely, což bylo nějakých 16-17 km, jak jsme zjistili později. Vycházeli jsme v 7:30 s ostatními a na střídačku jsme se celou cestu míjeli. Cesta nic moc, zase hodně asfaltu a jen málo přírody. V Redondele jsme byli už v 11:30h, po chvílce váhání jsme se rozhodli jít dál, městečko se nám nijak zvlášť nelíbilo. Problém byl však v tom, že další ofic. Alberg byl až v Pontevedře (19 km). Po cestě na sloupech byly letáčky na alberg v Arcadach za 10 eur, tak jsme si říkali, že to zkusíme. Bylo dost teplo, takže jsme se už dost vlekli, každopádně po necelých dvou hodinách jsme se ocitli v Arcadach. Alberg jsme našli lehce, ale po cestě jsme natrefili ještě na jeden poutač na hotel s bazénem a vidina toho, že naše unavené nohy by si mohly ulevit v bazéně, nás zlákala natolik, že i přes malou zacházku jsme se tam vydali. Po cestě jsme se zastavili v místní putyce na původně rybu, ale pak jsme zjistili, že rybu nemají a dali jsme si jednu pizzu na půl. Ještě jedná malá zastávka v marketu (bageta, sýr, ančovičky = 3,40). Hotel už zažil svoji slávu, ale za ten bazén to stálo. Na zahradě jsme strávili zbytek odpoledne a docela dost jsme si odpočali.

31. 8. sobota – 7. Etapa, Arcade – Caldas de Reis

Spalo se výborně, náš původní záměr vstát v 6:30 se nepovedl a vstali jsme až 7:30, spalo se až moc dobře a nikdo nás nebudil. Snídani jsme si nedali, nebylo moc kde, maximálně na benzínce, ale z toho jsme zrezignovali a vydali se najít zase naše oblíbené žluté šipky. Cesta se táhla do kopce lesem, bylo chladno a hezky to ubíhalo, pořád jsme čekali, že natrefíme na nějaký bar, ale nic. Až do Pontevedry nic nebylo... 10:15 – Pontevedra. Vlezli jsme hned do prvního baru a dali si snídaňo-oběd. Donesli obrovské dvě bagety plněné omeletou a 2x kávu a zaplatili 7,50 eur. Jednu bagetu jsme si nechali zabalit na později a vyrazili si prohlédnout město. Město jsme proběhli velmi rychle, ale vlezli jsme do dvou kostelů: kostel P. Marie poutnice a kostel sv. Františka, ten byl krásný tmavý s krásnou atmosférou. Ve městě jsme se ještě zastavili v cukrárně, dostala jsem jako vždy chuť zkusit jejích dobroty. Dala jsem si kousek něčeho, co vypadalo jako naše vánočka, ale bylo to mnohem lepší. V obchůdku jsme dokoupili vody a něco málo k té bagetě za 3,50 eur. Vyrazili jsme pomalu z města někam do klidu. Před námi byla celá 1 etapa cesty asi 23 km a bylo už 11:30. Rozhodli jsme se, že dojdeme do Brijalos asi 4 km před Caldas de Reis, kde měl být taky alberg. Takže nás čekalo údajných 19 km. Cesta utíkala rychle, nabrali jsme energii a

k tomu po nějaké chvíli se cesta začala ubírat lesem a my se schovali do chládku pod koruny stromů. To však skončilo s první vesničkou, kde jsme u místního baru míjeli hned několik poutníků. Celou cestu jsme šli sami, jelikož jsme vypadli z více méně oficiálních etap, povedlo se nám vyhnout se ostatním. Potom se cesta začala vléct a hlavně vedla po tvrdém povrchu a hodně na sluníčku. Hodinky ukazovaly 15:30, když jsme se dobelhali do albergu v Brijalos, ten byl ale prázdný a zavřený. Na dveřích sice bylo číslo na které bylo možné zavolat a cena 6 eur, ale široko daleko nikdo nikde, tak jsme šli dál až do Caldas de Reis. Ještě musím dodat, že nějakých pár km před Brijalos jsme míjeli patník s číslem 50,555 km do cíle, který nás jak jinak velmi potěšil... Už opravdu z posledního jsme se dobelhali do Caldas, prošli jsme město než jsme našli alberg. Bylo 17h a na recepci už nikdo nebyl, na pokoji to vypadalo zcela obsazeně, ale jedna malá místnost s madracemi byla volná, tak jsme si tam zabrali dvě matračky, aniž bychom se někoho zeptali. Byl to dost ošklivý alberg. Alberg se postupně dost zhoršovaly a lidé se chovali čím dále méně ohleduplněji. Mile nás překvapilo, že jsme se zase po dvou dnech setkali s naším brazilským párem, byli fakt milí. V 19h přišel hostitel, tak jsme se nahlásili a zaplatili 12eur poplatek. Vzali jsme foťák a šli prozkoumat město. Bylo docela hezké, ale nic co by nás nadchlo. Smočili jsme si nohy v místním horkém prameni, navštívili kostel, kde zrovna začínala mše. Zůstali jsme. Po mši jsme šli ještě nakoupit na další den, protože jsme nevěděli, jestli v neděli bude otevřeno (bageta, šunka, voda, máslo = 7eur). I přes neskutečný randál se nám povedlo nějak večer usnout.

1. 9. neděle – 8. Etapa, Caldas de Reis – Herbon (Padron) cca 23 km

Dost příšerné ráno. Byl tam největší hluk ráno za celou dobu pobytu. Opravdu jsou Španělé dost hluční. Vstali jsme 6:30 mezi posledními, sbalili se, nasnídali a vypadli. Vycházeli jsme zároveň s jedním italským knězem a jeho spolucestovatelem. Nasadili jsme docela rychlé tempo, ale italská dvojice se nás stále držela:) Po hodině chůze příjemnou lesní cestou jsme zastavili na kafičko a něco sladkého, nebyli jsme jediní, tento nápad měla spousta našich hlučných spolubydlících, kteří vyrazili před námi a zastavila se tam i italská dvojice. Dali jsme si 2x kávu+ 2x sladké = 4,5 eur oškubali nás o nějakých pár centu, italského kněze evidentně taky, nějak se nemohl dopočítat. Tady už poutníci začínají být na byznys. Dále cesta pokračovala střídavě po cestě i vinicemi a vesničkami, moc cafe baru už po cestě nebylo. V Padronu jsme byli 11:30, zrovna jsme trefili na velký trh, bylo tam všude strašně množství lidí. Natrefili jsme na stany s jídlem, nabízeli vařenou chobotnici posypanou paprikou a politou olejem, místní specialita, opravdu dobrůtka, v Santiagu jsem neodolala a ochutnala jsem ji. Dali jsme si paellu jednu porci, ale jako vždy bylo dost pro dva. Vydali jsme se ke katedrále, kde se nacházel i alberg a už celá hromada poutníků tam měla vyskládané své batohy, včetně našich známých Brazilců. V katedrále jsme zůstali na mši v 13:00, nebylo nás tam ani 10. Po mši jsme se zastavili v albergu pro razítko a v pěkném parnu jsme vyrazili do Herbonu, kde jsme věděli, že je alberg někde v areálu starého kláštera. Bylo to asi 25 min za městem lehce do kopce, ale byla možnost zahnout už před Padronem, bylo to dobře značené. Ve vesničce Herbon, nás čekal krásný tichý františkánský klášterní komplex, kde jsme chvíli ve stínu stromů čekali na příjezd dvou velmi milých paní, které se o nás hezky

postaraly. Jediní naši spolubydlíci byli 3 Australané a později došla i jedna z Nového Zélandu. Odpoledne jsme strávili venku. Adrian měl velké praní a já mezitím mohla fotit. Později probíhala konverzace s pánem z Austrálie, od kterého jsme se dozvěděli, že je původem Holanďan. Zbytek času do 20:00, kdy byla mše, jsme strávili v zadní části zahrady, kde bylo nádherné klidné místo s jezírkem schované pod korunami stromů. V 20:00 byla mše a 20:30 jsme už všichni pospolu seděli u stolu na večeři. Dostali jsme výbornou zeleninovou polévku a francouzské sladké toustíky. Dosať jsme se najedli. Večer byl krásný, bylo vidět spousta hvězd, kolem 22:00 jsme se uložili ke spánku.

2. 9. pondělí – 9. Etapa, Herbon – Santiago de Compostela cca 25 km

Vstali jsme před 7h, jako vždy byla ještě tma a všude ticho, nikdo nebudil, bylo to moc příjemné ráno. Dokonce jsme poprvé vstali první:) Před námi byla poslední etapa a vidina toho, že už dneska se ocitneme v cíli. Snídaně byla nachystaná v 7:30. V kasičce jsme nechali nějaký dobrovolný příspěvek a vyrazili jsme na naši poslední pěší pouť. Ostatní jsme nechali za sebou. Cesta moc neubíhala a hlavně bylo únavně teplo, stezka vedla pořád po asfaltu, míjeli jsme spoustu cafe baru, v jednom jsme se zastavili. Po cestě se nám povedlo získat ještě další 3 razítka, abychom trochu doplnili náš prázdnou zející credenciál, protože jsme na to moc nedbali. Dokonce jsme zase potkali náš brazilský pár, který na nás mával z baru, moc rádi jsme je viděli, protože jsme si na ně chtěli vzít kontakt a do teď jsme to neudělali. Pokračovali jsme dále úmornou cestou, minuli jsme patník 9,8 km, pěkná kulatá čísla tady nevedou. Těch posledních 10 km bylo dost vyčerpávajících. 4,2 km před koncem se před námi na protějším kopci, rozprostřelo město, krásný pocit. Nevím, jestli za to mohla psychika, teplo nebo tvrdá asfaltová silnice, asi vše dohromady, ale dojít poslední metry ke katedrále byly už fakt... Bylo 14:30, jak jsme se ocitli před katedrálou. Byla fakt nádherná a k mému překvapení tam byla jen hrstka lidí. Sklátila jsem se na zem a byla ráda, že nikam už dneska nemusím. Uvítaly nás známé italské tváře (kněz se svým spolucestovatelem). Pozdravili jsme se, udělali nám pár fotek a šli jsme se zapsat do pelegrino office. Vyzvedli jsme si La Compostelu, což je diplom, o absolvování cesty. K našemu údivu tam nebyla vůbec žádná fronta. Jako diplomovaní peregrinos jsme se vydali do albergu Seminario Menor. Bylo to asi 10 min cesty. Je to velký komplex, částečně nějaké koleje a částečně ubytovna pro poutníky. Zaplatili jsme asi 24 eur. Do města jsme vyrazili až v 19h dříve jsme se nezmátořili. Na večeři jsme si dali míchaný salát a padrónské papričky a dvě malé piva nechali jsme tam nechutných 20eur. No je znát, že jsme se ocitli v turistickém městě. Jelikož jsme měli 3 dny k dobru, rozhodli jsme se zrušit jednu noc na hotelu a půjčit si auto a ve čtvrtek vyrazit na Fisterru.

3. 9. Santiago de Compostela

Ráno jsme se vystěhovali ze Sanctuaria a před katedrálou udělali zase pár fotek. Dali jsme si batohy do malého hotýlku v centru, který jsme měli už předem rezervovaný, příště už bychom to nedělali, přímo na místě se dá sehnat dost levnějšího ubytování. Vyrazili jsme na polední mši svatou pro poutníky. Bylo dost lidí, ale čekala jsem více. Na začátku mše kněz

vyjmenovává všechny poutníky, odkud jsou a jakou šli cestu, zazněla i naše dvojka. Po mši kněz zapálil obrovské botafumero (kadidelnici), kterou šest mužů rozhoupalo přes celý kostel, bylo to krásné zakončení mše. Cestou jsme natrefili na zeleninovo – rybí trh. Něco málo jsme tam nakoupili. Měli tam neuvěřitelný výběr ryb a plodů moře. Až mi bylo líto, že si to nemám jak připravit. Odpoledne jsme odpočívali na pokoji. Později jsme se šli porozhlédnout více po městě. Santiago je studentské město, je tu opravdu hodně mladých, mezi kterými se proplétají turisté a pelegrinos. Kolem katedrály jsou nějaké krámký se suvenýry, ale je to únosné, spousta hospůdek a baru, některé z nich otvírají až ve večerních hodinách. Kostelů je tam také dost, ale spousta už jich funguje jen jako muzea. Na večeři jsme si dali calamary a konečně ochutnali pulpo (chobotnice sypaná paprikou), je opravdu vynikající. Byl to takový malý bar hned u našeho hotelu a vařili tam moc dobře... Večer jsme si otevřeli víno a vypili ho v parku s nádherným výhledem na město a katedrálu....

5. 9. Santiago – Fisterra

Ráno jsme si opětovně sbalili všechny věci a vyrazili na naši poslední cestu na „konec světa“ na Fisterru. Měli jsme půjčené auto s tím, že ho následující den vrátíme na letišti. Oklikami mimo placené úseky to bylo 90km. Prvně jsme jeli na Faro Touriňan (nejzápadnější část Španělska). Bylo to krásné místo, vyšlo nám úžasné počasí, bylo zataženo foukal vítr a všude se povalovaly mlhy, vytvářelo do dokonalou atmosféru Costa del Morte... Jak jsme dojeli na Fisterru trochu jsme litovali, že jsme na Cabo Touriňan nezůstali déle. Fisterra je takové malé rybářské městečko drsnějšího rázu. Je tam docela dost albergu, protože dost lidí dojde pěšky až sem. O ubytování za nějakých 10-12 eur není nouze. Z městečka k majáku je to ještě tři km, ne úplně příjemná procházka po silnici. Dá se tam dojet autem. Místo už to není tak kouzelné jak Touriňan, ale přesto jsme o nějakých pár metrů výše vydrželi sedět poměrně dlouho a vychutnávali si pohled na nekončící vodní hladinu a masu vody tříštící se o útesy... V pozdějších hodinách jsme sešli zpět dolů do vesnice, trochu jsme to tam prošli a koukali se, kde by nám udělali rybu za relativně dobrou cenu. V přístavu bylo několik místních restaurací a všude měli spoustu ryb, v nabídce měli denní menu za 12eur, tak jsme jednu vybrali a dali si vynikající večeři, zase jsme litovali, že jsme si nedali jedno menu napůl, protože toho bylo tak hodně, že jsme to nebyli schopni sníst. Menu obsahovalo dva velké jídla a ještě sladké nebo kávu a pak ještě místní likér a do toho se protrhaly mraky, ukázalo se slunce a my jsme to do sebe rychle naházeli, abychom ještě stihli zapadající slunce nad Atlantikem. Povedlo se :) Den jsme uzavřeli ještě malou procházkou kolem přístavu a šli jsme se natáhnout, abychom ráno mohli vyrazit rovnou na letiště.

Závěrem bych chtěla dodat, že Camino Portugese není náročná cesta, velmi dobře značená, je na ní dostatek albergu. Je to ale cesta, která vede dosti civilizovanou oblastí, volné přírody si člověk moc neužije, naopak cesta vede hodně vesnicemi a kukuřičnými poli nebo vinohrady. 70% cesty je tvrdý povrch buď asfalt nebo dlažební kostky. Všude kolem cesty

jsou studánky na vodu, ta ale není pitná nicméně je tam taky spousta café barů, kde je možné si základní potřeby doplnit.